

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 152/2026-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Focus Pro, s.r.o.**, Svetlá 1, Bratislava, zastúpenej V4 Legal s.r.o., Tvrdého 4, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12CbPv/18/2021 z 11. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12CbPv/18/2021 z 11. apríla 2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12CbPv/18/2021 z 11. apríla 2025 **z r u š u j e** a **v e c** mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 456,37 eur** a zaplatiť ich jej právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, vec vrátiť

okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať primerané finančné zadost'učinenie (500 eur) a náhradu trov konania v konaní pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je obchodnou spoločnosťou, ktorá od roku 2000 vydáva periodickú tlač pod názvom „*Noviny pre grafický priemysel*“. Žalovanému 1 () ponúkla spoluprácu pri vydávaní novín. Žalovaná 2 (VISUAL spol. s.r.o.) je obchodná spoločnosť, v ktorej je žalovaný 1 jediným konateľom a spoločníkom. Sťažovateľka uvádza, že spolupráca sa uskutočňovala najskôr prostredníctvom žalovaného 1 a neskôr prostredníctvom žalovanej 2.

3. Napokon nedopadla úspešne, keď sťažovateľka namieta, že žalovaní bez jej súhlasu „... uskutočnili kroky, ktoré... majú blízko k sprenevere, prípadne k iným trestným činom inter alia proti priemyselným právam a proti autorskému právu, a v každom prípade predstavujú tzv. otrocké kopírovanie práv duševného vlastníctva Žalobcu...“ (bod 8 žaloby sťažovateľky).

4. Žalobou z 29. októbra 2021 sa sťažovateľka ako žalobca domáhala proti žalovanému 1 a proti žalovanej 2 toho, aby sa zdržali a) používania slovného označenia „*Noviny pre grafický priemysel*“ alebo s ním podobného označenia v súvislosti s prípravou, tlačou, vydaním, distribúciou, predajom a reklamou akejkoľvek publikácie vrátane publikácie v elektronickej forme, b) používania slovného označenia „NGP“ alebo s ním podobného označenia v súvislosti s prípravou, tlačou, vydaním, distribúciou, predajom a reklamou akejkoľvek publikácie vrátane publikácie v elektronickej forme, c) prípravy, tlače, vydania, distribúcie, predaja a reklamy publikácie „*Noviny pre grafický priemysel*“, ISSN 1335-7239 vrátane publikácie v elektronickej forme, d) použitia autorských diel a databáz tvorených pripravovanými alebo vydanými číslami periodickej tlače „*Noviny pre grafický priemysel*“, ISSN 1335-7239, e) použitia internetových stránok www.ngp.news, www.polygrafia.news alebo internetovej stránky, na ktorú bude internetová stránka www.ngp.news alebo www.polygrafia.news presmerovaná alebo premigrovaná, a to v rozsahu, v akom uvedená internetová stránka kopíruje alebo napodobňuje obsah a grafický motív/šablónu s naprogramovanými prvkami a obsahom internetovej stránky sťažovateľky www.focuspro.sk. Ďalej navrhovala, aby súd rozhodol tak, že žalovaný 1 a žalovaná 2 sú povinní spoločne a nerozdielne odstrániť z internetovej stránky www.ngp.news, www.polygrafia.news alebo z internetovej stránky, na ktorú bude internetová stránka www.ngp.news alebo www.polygrafia.news presmerovaná alebo premigrovaná, všetky autorské diela a databázy tvorené pripravovanými alebo vydanými číslami periodickej tlače „*Noviny pre grafický priemysel*“, ISSN 1335-7239 a všetky autorské diela a databázy tvorené obsahom alebo napodobňujúce obsah internetovej stránky sťažovateľky www.focuspro.sk. Tiež žiadala, aby súd určil, že žalovaný 1 a žalovaná 2 sú povinní zdržať sa použitia databázy inzerentov a predplatiteľov periodickej publikácie „*Noviny pre grafický priemysel*“, ISSN 1335-7239 vrátane oslovovania týchto inzerentov a predplatiteľov akoukoľvek formou, a napokon aby určil, že žalovaný 1 a žalovaná 2 sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke 14 015,80 eur ako náhradu škody a bezdôvodného obohatenia spolu s úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po podaní žaloby až do zaplatenia a tiež primerané zadost'učinenie 10 000 eur. Napokon požadovala verejné ospravedlnenie.

5. Dňa 12. januára 2022 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu voči žalovanému 1 v sume:

- 10 x 49,50 eur [položka č. 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)];

- 530 eur [6 % z 10 000 eur podľa položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch]; a

- 770,50 eur [6 % z 14 015,80 eur podľa položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch].

6. Toho istého dňa súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku v totožnej výške (s totožným odôvodnením) vo vzťahu k žalovanej 2. Sťažovateľka súdny poplatok uhradila.

7. Podaním zo 14. februára 2022 sťažovateľka požiadala o vrátenie časti súdneho poplatku, keď poukazovala na to, že uhradenie žalovanej sumy požaduje od žalovaných spoločne a nerozdielne. Žiadosť sťažovateľky okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 28. marca 2022 zamietol. Súd poukázal na to, že poplatkové úkony formuluje položka č. 1 v jednotnom čísle a v poznámke č. 6 vysvetľuje, že ak je predmetom konania viac nárokov, každý sa spoplatňuje samostatne. Podľa súdu sa aplikuje výkladové pravidlo, podľa ktorého sa pri poplatkových úkonoch formulovaných v jednotnom čísle má vyrubiť súdny poplatok toľkokrát, koľko je poplatkových úkonov (aj tým, že z tohto pravidla stanovil výnimku). V posudzovanom konaní súd konštatoval toľko nárokov, koľko bolo žalovaných, s tým, že títo sú v samostatnom procesnom spoločenstve, kde každý koná sám za seba a zo žaloby nevyplýva, že by malo ísť o procesné spoločenstvo nútené alebo nerozlučné.

8. Napadnutým uznesením sudca okresného súdu sťažnosť sťažovateľky zamietol, pričom sa stotožnil so závermi vyššieho súdneho úradníka o tom, že sťažovateľka sa podanou žalobou domáha voči dvom žalovaným v postavení samostatného procesného spoločenstva dvoch samostatných nárokov, ktoré sú preto predmetom samostatnej poplatkovej povinnosti. Súdny poplatok bol preto vyrubený správne a žiadosť sťažovateľky o vrátenie nesprávne vyrubeného súdneho poplatku bola preto nedôvodná.

9. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 152/2026-14 z 11. marca 2026 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, keď sa sudca okresného súdu len stotožnil so závermi vyššieho súdneho úradníka a tieto v rozsiahlej miere zopakoval. Nevysporiadal sa pritom s tvrdeniami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti a ani s odkazom na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu. Sťažovateľka pritom poukazovala na to, že výklad zákonov ukladajúcich fyzickým a právnickým osobám daňové a poplatkové povinnosti musí byť z povahy veci vždy reštriktívny a v pochybnostiach (pri možnosti viacerých výkladov) má prednosť taká interpretácia, ktorá je z pohľadu daňou či poplatkom zaťaženého subjektu výhodnejšia.

11. Ak je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu, v tomto prípade bola hodnota predmetu sporu súčet peňažných nárokov uplatnených v žalobe – spolu vo výške 24 015,80 eur.

12. Táto hodnota sa v prípade spoločného záväzku nenásobí počtom žalovaných, a preto je výklad okresného súdu ústavne nekonformný. Solidárnosť žalovaných sťažovateľka dôvodí spoločnou držbou dôkazných materiálov. Napadnuté uznesenie podľa sťažovateľky vychádza zo závažného pochybenia spočívajúceho v nesprávnej aplikácii právnych predpisov a nesprávnom zistení skutočného skutkového stavu. Sťažovateľka tiež namieta prietahy v konaní, keď o podanej sťažnosti rozhodoval súd takmer tri roky.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

13. Okresný súd v doručenom vyjadrení uvádza, že ako základ pre výpočet súdneho poplatku vzal sumu 14 015,80 eur, aj keď bola vyčíslením dvoch nárokov, a to nároku na náhradu škody (prvý nárok) a nároku na náhradu bezdôvodného obohatenia (druhý nárok), ale zároveň bolo peňažné plnenie v žalobe uvedené jednou sumou. Samostatne potom určil súdny poplatok z nároku na zaplatenie primeraného zadosťučinenia (tretí nárok), pretože bol aj v podanej žalobe požadovaný samostatne.

14. Podľa súdu samotná formulácia petitu „*spoločne a nerozdielne*“ ešte nemá za následok vytvorenie solidarity, a tým vytvorenie peňažného základu pre výpočet súdneho poplatku. Uvádza, že sťažovateľka sa v podanej žalobe domáhala od každého žalovaného zaplatenia rovnakej sumy.

15. Okresný súd sa vyjadril aj k namietaným prietahom, keď o podanej sťažnosti bolo síce rozhodnuté až po takmer troch rokoch, a to z dôvodu, že o nej rozhodoval súd až v rámci tzv. porozsudkovej agendy – teda po tom, ako bolo rozhodnuté vo veci samej.

16. Sťažovateľka v doručenom vyjadrení poukazuje na to, že je jedno, či vo vzťahu k uplatňovaným peňažným nárokom posudzoval súd každý nárok osobitne, alebo ako jednu sumu – výsledná výška súdneho poplatku pri aplikácii zákonom stanovenej sadzby 6 % by bola identická. Nesúhlasí s tým, že pre určenie súdneho poplatku nie je dôležitá formulácia petitu. Cieľom sťažovateľky nebolo dosiahnutie viacnásobného plnenia, ale jedného plnenia. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Súd mal možnosť navrhovanej solidárnej povinnosti žalovaných nevyhovieť a žalovanú sumu medzi žalovaných rozdeliť, avšak iba v rámci pôvodnej žalovanej čiastky. Výklad súdu, podľa ktorého požadovala sťažovateľka sumu 24 015,80 eur od každého žalovaného samostatne, nemá oporu v žiadnom podaní sťažovateľky.

17. Vo vzťahu k namietaným prietahom sťažovateľka argumentuje tým, že prebiehajúce odvolacie konanie nijako neobmedzovalo súd v tom, aby rozhodol o sťažnosti sťažovateľky.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

18. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je otázka výpočtu súdneho poplatku za situácie, keď a) podaná žaloba smerovala proti dvom žalovaným, b) v podanej žalobe sťažovateľka požadovala plnenie nepeňažné aj peňažné, pričom c) na úhradu peňažného plnenia (náhrady škody, bezdôvodného obohatenia a finančného zadosťučinenia) navrhovala zaviazat' oboch žalovaných spoločne a nerozdielne. Zásadnou otázkou, ktorú teda bolo potrebné zodpovedať, bola otázka,

„koľko“, a to totiž koľko (akú sumu) sťažovateľka v konečnom dôsledku v podanej žalobe požadovala (od oboch žalovaných spolu).

19. Ústavný súd mal k dispozícii žalobu sťažovateľky (keďže ju priložila ako prílohu k ústavnej sťažnosti) a z nej skutočne nevyplýva, že by požadovala od každého žalovaného samostatne zaplatenie 24 015,80 eur (náhrada škody a bezdôvodného obohatenia v sume spolu 14 015,80 eur a finančné zadost'učinenie v sume 10 000 eur), naopak, zo žalobného návrhu (petitu) nepochybne vyplýva, že požadovala zaplatenie tejto sumy od oboch žalovaných spoločne a nerozdielne. Táto skutočnosť pritom nevyplýva len z petitu podanej žaloby, ale aj z obsahu žaloby ako takej. Správne sťažovateľka argumentovala tým, že súd je pri posudzovaní žaloby viazaný žalobným návrhom (§ 216 ods. 1 Civilného sporového poriadku), a preto ani v prípade, ak by súd nesúhlasil so záverom, že žalovaní by mali byť zaviazaní na úhradu požadovanej sumy spoločne a nerozdielne, nebol by oprávnený rozhodnúť tak, že má sťažovateľka nárok na zaplatenie 24 015,80 eur od každého žalovaného samostatne, t. j. spolu 48 031,60 eur.

20. Z uvedeného rozboru potom vyplýva nepochybný záver, že nebolo možné a správne vyrubiť súdny poplatok vo vzťahu k sťažovateľkou požadovanému peňažnému nároku dvakrát – t. j. nebol ústavne konformný spôsob, akým okresný súd dospel k výpočtu súdneho poplatku, keď ho *de facto* určil zo sumy 48 031,60 eur, a nie zo sťažovateľkou požadovanej sumy 24 015,80 eur.

21. Okresný súd zrejme nesprávnou aplikáciou zákona o súdnych poplatkoch a najmä nesprávnym uchopením žalobného návrhu sťažovateľky zasiahol do práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a do jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

22. Pokiaľ sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namietala aj priet'ahové konanie okresného súdu, ktorý o jej sťažnosti rozhodol po takmer troch od jej podania, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvá. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosti zásadne nevyhoví (napr. II. ÚS 12/01, I. ÚS 562/2015). Vzhľadom na to, že v čase podania ústavnej sťažnosti už bolo o sťažnosti sťažovateľky rozhodnuté, v tejto časti sťažnosti jej ústavný súd nevyhoviel (bod 4 výroku tohto nálezu). Sťažovateľka požadované primerané zadost'učinenie viazala na priet'ahové konanie okresného súdu, preto ani v tejto časti ústavný súd sťažnosti nevyhoviel a primerané zadost'učinenie sťažovateľke nepriznal (bod 4 výroku tohto nálezu).

23. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Ústavný súd preto zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu). Okresný súd bude po vrátení veci viazaný právnym názorom ústavného súdu uvedeným v tomto náleze, podľa ktorého je potrebné určiť súdny poplatok vo vzťahu k požadovanému peňažnému plneniu tak, že tento nárok sa nenásobí počtom žalovaných,

ale uplatňovala si ho sťažovateľka iba raz (v sume spolu 24 015,80 eur) od oboch žalovaných spoločne a nerozdIELne.

V.

Trovy konania

24. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal ústavný súd z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky]. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby (2 úkony právnej služby v roku 2025 – prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti, replika k vyjadreniu najvyššieho súdu v roku 2026), Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur, v roku 2026 je to 396,50 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur v roku 2025 a 15,86 v roku 2026. Sťažovateľke tak priznal nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 1 184,04 eur. Túto sumu ústavný súd zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane.

25. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku tohto nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu